

COD DEONTOLOGIC UNIC

1. JURNALISTUL ȘI MASS-MEDIA

1.1 Jurnalistul este persoana care se ocupă de colectarea, fotografierea, înregistrarea, redactarea, editarea sau publicarea de informații referitoare la evenimente locale, naționale, internaționale de interes public, cu scopul diseminării publice, câștigându-și traiul în proporție semnificativă din această activitate.

1.2. Jurnalistul își va exercita profesia în scopul servirii interesului public, conform propriei sale conștiințe și în acord cu principiile prevăzute de normele profesionale și prezentul Cod Deontologic.

1.3. În accepțiunea acestui cod, mass-media reprezintă totalitatea mijloacelor de informare în masă indiferent de platforma tehnologică, înființate și administrate în acest scop.

2. INTEGRITATE

2.1. Jurnalistul este dator să semnaleze neglijența, in justiția și abuzul de orice fel.

2.2 Jurnalistul are dreptul de a fi informat, la angajare, asupra politicii editoriale a instituției mass media.

2.3. Jurnalistul are dreptul de a se opune cenzurii de orice fel.

2.4. Jurnalistul are dreptul la clauza de conștiință. El are libertatea de a refuza orice demers jurnalistic împotriva principiilor eticii jurnalistice sau a propriilor convingeri. Această libertate derivă din obligația jurnalistului de a informa publicul cu bună-credință.

2.5. Implicarea jurnalistului în orice negocieri privind vânzarea de spațiu publicitar sau atragerea de sponsorizări este interzisă.

3. CONFLICTE DE INTERESE

3.1. Jurnalistul va evita să se afle într-o situație de conflict de interese. Instituțiile mass media vor asigura jurnalistului un mediu de lucru în care se practică o separare totală a activităților jurnalistice de cele economice.

3.2. Pentru a evita conflictele de interese, se recomandă ca jurnalistul să nu fie membru al vreunui partid politic.

3.3. Jurnalistului îi este interzis să fie informator sau ofițer acoperit al unui serviciu secret.

3.4. Jurnalistul trebuie să depună anual o declarație de interese la conducerea instituțiilor mass-media la care este angajat sau cu care colaborează. Se recomandă ca mass-media să facă publice online respectivele declarații. Jurnalistul poate decide unilateral să își facă publică declarația de interese pe site-ul unei organizații profesionale.

4. CADOURI, SPONSORIZĂRI ȘI ALTE BENEFICII

4.1. Folosirea statutului de jurnalist și a informațiilor obținute în exercitarea meseriei pentru a obține beneficii personale sau în favoarea unor terțe părți este inacceptabilă și constituie o gravă încălcare a normelor deontologice.

4.2. Jurnalistul nu va accepta cadouri în bani, în natură sau orice alte avantaje care îi sunt oferite pentru influențarea actului jurnalistic. Se permite acceptarea de materiale promoționale sau a altor obiecte cu valoare simbolică. Dacă un jurnalist participă la deplasări în interes de serviciu la care a fost invitat, va face publică modalitatea de finanțare a deplasării.

4.3. În exercitarea profesiei și în relațiile pe care le întreține cu autoritățile publice sau cu diverse persoane juridice de drept privat (societăți comerciale, fundații, asociații, partide, etc), jurnalistului îi sunt interzise înțelegeri care ar putea afecta imparțialitatea sau independența sa.

5. CORECTITUDINE

5.1. Jurnalistul care distorsionează intenționat informația, care face acuzații nefondate, plagiază, folosește fără drept fotografii sau înregistrări audio-video sau defăimează săvârșește abateri profesionale de maximă gravitate.

5.2. Jurnalistul va atribui citatele cu acuratețe. Citatele trebuie să fie exacte, iar în cazul citării parțiale, jurnalistul are obligația de a nu denatura mesajul persoanei citate.

5.3. În spiritul corectei informări a publicului, în cazul autorilor de produse jurnalistice care nu dețin statutul de jurnaliști profesioniști, se impune precizarea statutului acestora.

5.4. Este obligatorie separarea clară a produselor jurnalistice de cele realizate în scop publicitar. Materialele în scop publicitar vor fi marcate distinct și vor fi prezentate astfel încât să nu poată fi confundate cu cele jurnalistice.

6. VERIFICAREA INFORMAȚIILOR

6.1. Jurnalistul va face demersuri rezonabile pentru a verifica informațiile înainte de a le publica. Informațiile false sau cele despre care jurnalistul are motive temeinice să creadă că sunt false nu vor fi publicate.

7. RECTIFICAREA ERORILOR

7.1. Jurnalistul are datoria de a corecta cu promptitudine orice eroare semnificativă apărută în materialele publicate.

7.2. Dreptul la replică se acordă atunci când cererea este apreciată ca fiind îndreptățită și rezonabilă. Dreptul la replică se publică în condiții similare cu materialul jurnalistic vizat, în cel mai scurt timp posibil. Dreptul la replică poate fi solicitat în termen de 30 de zile calendaristice de la apariția produsului jurnalistic.

8. SEPARAREA FAPTELOR DE OPINII

8.1. În relatarea faptelor și a opiniilor, jurnalistul va acționa cu bună-credință.

8.2. Jurnalistul nu are dreptul să prezinte opinii drept fapte. Jurnalistul va face demersuri rezonabile pentru a separa faptele de opinii.

8.3. Jurnalistul trebuie să exprime opinii pe o bază factuală.

9. VIAȚA PRIVATĂ

9.1. Jurnalistul este dator să respecte dreptul la viața privată și demnitatea persoanelor (inclusiv aspectele care țin de familie, domiciliu și corespondență).

9.2. Amestecul în viața privată este permis numai atunci când interesul public prevalează în fața protecției imaginii persoanei. În astfel de cazuri, îi este permis jurnalistului să prezinte public fapte și informații care privesc viața privată.

10. PROTECȚIA VICTIMELOR

10.1. Identitatea victimelor accidentelor, calamităților, infracțiunilor, cu precădere cele ale agresiunilor sexuale, nu trebuie să fie dezvăluită, cu excepția situației în care există acordul acestora sau al familiei (când persoana nu este în măsură să-și dea acordul) sau când prevalează interesul public. De același regim de protecție a identității beneficiază și persoanele defavorizate (bolnavi, persoane cu dizabilități, refugiați, etc.).

11. PROTECȚIA MINORILOR

11.1. Jurnalistul va proteja identitatea minorilor implicați în evenimente cu conotație negativă (accidente, infracțiuni, dispute familiale, sinucideri, etc), inclusiv ca martori. În acest sens, înregistrările video și fotografiile vor fi modificate pentru protejarea identității minorilor.

11.2. Fac excepție situațiile în care interesul public cere ca minorii să fie identificați. De asemenea, fac excepție cazurile în care jurnalistul acționează, cu acordul părinților sau tutorilor, în interesul superior al minorului.

12. DETALIEREA ELEMENTELOR MORBIDE

12.1. Jurnalistul va evita descrierea detaliată de tehnici și metode infracționale, tehnici suicidale, vicii și nu va utiliza imagini violente și alte elemente morbide. De asemenea, jurnalistul va evita să provoace, să promoveze și să dezvolte subiecte de presă pe marginea unor evenimente morbide. Infracțiunile, crimele, terorismul, precum și alte activități crude și inumane nu trebuie încurajate sau prezentate într-un mod pozitiv.

13. DISCRIMINAREA

13.1. Jurnalistul este dator să nu discrimineze și să nu instige la ură și violență. Se vor menționa rasa, naționalitatea sau apartenența la o anumită comunitate (religioasă, etnică, lingvistică, sexuală, etc) numai în cazurile în care informația este relevantă în cadrul subiectului tratat.

14. PREZUMȚIA DE NEVINOVĂȚIE

14.1. Jurnalistul este dator să respecte prezumția de nevinovăție, astfel încât nici un individ nu va fi prezentat drept făptuitor până când o instanță juridică nu se va fi pronunțat, printr-o decizie definitivă și irevocabilă.

14.2. Nu se vor aduce acuzații fără să se ofere posibilitatea celui învinuit să își exprime punctul de vedere. În cazul unor păreri divergente, jurnalistul va da publicității punctele de vedere ale tuturor părților implicate.

15. PROTECȚIA SURSELOR

15.1. Jurnalistul are obligația de a păstra confidențialitatea surselor în cazul în care acestea solicită acest lucru, dar și în cazul în care dezvăluirea identității surselor le poate pune în pericol viața, integritatea fizică și psihică sau locul de muncă.

15.2. Protecția secretului profesional și a confidențialității surselor este în egală măsură un drept și o obligație al jurnalistului.

16. TEHNICI SPECIALE DE COLECTARE A INFORMAȚIILOR

16.1. Ca regulă generală, jurnalistul va obține informații în mod deschis și transparent. Folosirea tehnicilor speciale de investigație jurnalistică este justificată atunci când există un interes public și când informațiile nu pot fi obținute prin alte mijloace.

16.2. Utilizarea tehnicilor speciale de investigație trebuie să fie menționată explicit în momentul publicării informațiilor.